การศึกษาลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชน เพื่อการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง : กลุ่มไร่นาสวนผสม

ไพฑูรย์ มีกุศล¹, สืบพงศ์ ธรรมชาติ¹, ชูศักดิ์ เพรสคอทท์², ณรงค์ บุญสวยขวัญ¹, นันทวรรณ ยอดพิจิตร และ สุพัทธ์ พู่ผกา

> สำนักวิชาศิลปศาสตร์ และ สำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ , มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, อ.ท่าศาลา, จ.นครศรีธรรมราช 80160 (E-mail: mpaitoon@wu.ac.th)

การศึกษานี้เป็นโครงการศึกษาเรื่อง "การศึกษาลำดับความสำคัญของปัญหาและความ ต้องการของประชาชนเพื่อการวิจัยและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง: กลุ่มไร่นาสวนผสม" ซึ่งมีวัตถุ ประสงค์เพื่อศึกษาลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่ลุ่ม น้ำปากพนัง โดยใช้วิธีวิทยาการสนทนากลุ่มกับเวทีสนทนากลุ่มย่อย 3 กลุ่ม คือ เวทีสนทนากลุ่ม ย่อย ณ โรงเรียนบ้านปากคลอง อำเภอปากพนัง โรงเรียนชุมชนพิบูลสงคราม อำเภอหัวไทรและโรง เรียนวัดบางบูชา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เวทีกลุ่มย่อยดังกล่าวประกอบด้วยตัว แทนของชาวบ้านที่เป็นเกษตรกรและตัวแทนชุมชนกลุ่มละ 15 – 20 คน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีดังนี้

- 1. ปัญหาการขาดน้ำในการทำไร่นาสวนผสม เพราะเกิดจากฝนแล้ง จึงไม่มีน้ำเพียงพอ ใน การเพาะปลูกข้าว
- 2. ปัญหาราคาพืชผลไม่แน่นอน ทำให้ข้าวและพืชอื่น ๆ ราคาถูก หรือทำให้ผลผลิตแต่ ละปีมีราคาไม่แน่นอน
- 3. ปัญหาเกี่ยวกับระบบนิเวศ เช่น น้ำเค็มไหลมาจากคลองหัวโทรเข้าสู่ไร่นาสวนผสม หรือการฉีด การพ่น การหว่านสารเคมีในพื้นที่นาและบริเวณที่ปลูกพืชหรือผลไม้ ทำให้เกิดสารพิษ และเป็นค้นตรายต่อคนและสัตว์
- 4. ปัญหาเรื่องการใช้น้ำระหว่างผู้ทำนากุ้งกับผู้ทำไร่นาสวนผสม ทำให้เกิดกรณีพิพาท อยู่ตลอดมา
- 5. ปัญหาโรคพืชหรือพืชถูกทำลายจากหนอน แมลงและหนูในไร่นาสวนผสม การจัดลำดับความต้องการ
- ต้องการให้ทางราชการเปิดเชื่อนเพื่อให้น้ำเค็มกับน้ำจืดไหลถ่ายเทถึงกันเหมือนใน อดีต เพื่อให้ระบบนิเวศฟื้นตัวและให้สัตว์น้ำกลับมามีความอุดมสมบูรณ์เหมือนในอดีต
- 2. ต้องการให้ทางราชการช่วยเหลือในการจัดหาตลาดเพื่อการจำหน่ายผลผลิต การให้ ความรู้ด้านการเกษตรแก่เกษตรกรและต้องการให้ช่วยเหลือในการทำประมงได้ผลดีเหมือนในอดีต
- 3. ต้องการให้มีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายหรือการ กำหนดราคาพืชผล ต้องการคลองส่งน้ำจากคลองหลัก (คลองชะอวด) เพื่อส่งน้ำเข้ามายังไร่นา สวนผสมในพื้นที่ต่าง ๆ

- 4. ต้องการให้ทางราชการให้ความปลอดภัยในทรัพย์สินของเกษตรกรโดยการเพิ่มกำลัง เจ้าหน้าที่หรือจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตราเป็นประจำ เพราะมีขโมยชุกชุม ทำให้เครื่อง มือทางการเกษตรหรือพืชผลถูกขโมยไปบ่อย ๆ ข้อเสนอแนะ
- 1. ในด้านการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ควรมีการจัดพิมพ์ผลงานวิจัยนี้ เพื่อให้นักศึกษา และผู้สนใจได้รับความรู้ที่ได้จากงานวิจัยชุดโครงการนี้
- 2. ในระด้านการเผยแพร่ความรู้ ควรส่งเอกสารการวิจัยนี้ไปยังพื้นที่ที่เป็นสนามวิจัย เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล และโรงเรียนในเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา
- 3. ในระดับหน่วยเหนือขึ้นไป ควรส่งเอกสารไปยังกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง เพื่อ เป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาและแนวทางในการช่วยเหลือชาวบ้านต่อไป
- 4. ในระดับมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ควรมีโครงการวิจัยต่อเนื่องจากโครงการนี้เพื่อให้ การศึกษาวิจัยของสถาบันได้ประโยชน์ในการช่วยเหลือประชาชนในเขตลุ่ม์น้ำปากพนังในอนาคต

คำหลัก : ไม้ผล, แมลงศัตรูพืช, ระบับนิเวศ, น้ำเค็ม, สภาพแวดล้อม

แหล่งทุน : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

ประเภทสิ่งพิมพ์: รายงานการวิจัย

ผู้ประสานงาน : ขจรยุทธ อัจจิกุล (สถาบันวิจัยและพัฒนา)

A Study of the Order of Importance of Problems and Peoples' Needs for Research into and Development of the Pak Panang Basin Region : Mixed Farming

Paitoon MIKUSOL¹, Suebpong THAMMACHAT¹, Chusak PRESCOTT², Narong BOONSUAYKHWANE¹, Nuntawan YODPIJIT¹ and Supat POOPAKA

Institute of Liberal Arts¹ and Institute of Information Management², Walailak University, Tasala, Nakhon Si Thammarat 80160, Thailand
(E-mail: mpaitoon@wu.ac.th)

This study is part of a research project entitled, "A Study of the Order of Importance of Problems and Needs among the People for Research into and Development of the Pak Panang Basin Region: Mixed fairming". The study aimed to find out the order of importance of problems and needs in the Pak Panang Basin by holding focus group discussions on three occasions in Nakhon Si Thammarat province: at Bang Khlong village school, *amphoe* Pak Panang; Phibunsongkhram school, *amphoe* Hua Sai; Wat Bang Bucha, *amphoe* Pak Panang. These discussions were made up of 15 - 20 village and community representatives. The results were as follows:

Problems, in Order of Importance

- 1. Lack of water for fruit growers as a result of lack of rain, so that there was insufficient water to grow rice.
- 2. Uncertain prices for agricultural produce, which resulted in a low price for rice and other crops, or which made the price of produce each year uncertain.
- 3. Problems relating to the eco-system, eg. the flow of salt water into fruit orchards from Hua Sai canal, or the use of chemicals in the rice fields and in the vegetable or fruit-growing regions which have left toxic residues that are dangerous to humans and animals.
- 4. Problems relating to water-use between the shrimp farmers and fruit growers which lead to constant disputes.
- 5. Diseases affecting fruit trees, as well as infestation of pests such as insects and mice.

Needs, in Order of Importance

- Open the dam in order to let the salt water and fresh water mix together as in the past to restore the eco-system of the region and the abundance of marine life as in the past.
- 2. The government should assist fruit growers in marketing their produce. It should also provide farmers with agricultural knowledge as well as assist in restoring the region's fisheries to their former state.
- Bring farmers together in order to increase their bargaining power in buying and selling or fixing the price of their produce. Provide an irrigation canal from the main canal (Cha-uat) in order to bring in water to the various fruitgrowing regions.
- 4. The government should protect the property of farmers by increasing the number of security officers patrolling the area, because there has been an increase in theft of the tools and produce of fruit growers.

Suggestions

- 1. The research results should be published to enable students and other people who are interested to learn from this research project.
- 2. The research results should be sent to research organizations in the region, for example the Tambon Administration Organizations as well as schools.
- 3. The research results should also be sent to Ministries, the Bureau of University Affairs, and related Divisions to give guidelines for research into various problems and ways of helping the villagers.
- 4. Walailak University should have on-going research projects following the completion of this project for the benefit of the people of the Pak Panang basin region.

Key words: Fruit tree, insecticides, eco-system, saltwater, environmental conditions.

Grant: TRF

Published: Research Report.

Coordinator: Kajohnyut Augjikool (Institute of Research and Development)